

MIGRACJA, UCHODŹSTWO. STAN PRAWNY

Materiał edukacyjny dla
pracowników instytucji
publicznych

Anita Adamczyk

Podstawowe pojęcia związane z migracją

Migracje to zjawisko związane z przemieszczeniem ludzi. Może ono przyjąć różne formy. Jedną z nich to **imigracja**. Termin ten pochodzi z języka łacińskiego od słowa łac. *immigro*. Oznacza on napływ obcej ludności na teren danego państwa w celu zamieszkania na nim w określonym czasie lub na stałe. Osoby przemieszczające się nazywane są imigrantami (cudzoziemcami w kraju przyjmującym). Nie posiadają one obywatelstwa kraju goszczącego lub są bezpaństwowcami.

Do innych form migracji zalicza się ponadto: **emigrację** (odpływ osób z określonego obszaru np. za granicę), **repatriację** (powrót obywateli do ojczyzny z obcego terytorium, po dobrowolnym lub przymusowym ich pobycie poza granicami własnego kraju, np. jeńcy, przesiedleńcy), **reemigrację** (przyjazdy emigrantów do kraju ojczystego).

Migrant to osoba przybywająca (imigrant) lub opuszczająca (emigrant) pewne miejsce w inny sposób niż poprzez urodzenie bądź śmierć. Zgodnie z terminologią stosowaną przez ONZ migrantami nie są:

- turyści,
- osoby będące w podróży służbowej lub na wakacjach,
- pracownicy przygraniczni,
- osoby w tranzycie,
- osoby ze statusem dyplomatycznym,
- personel wojskowy,
- nomadowie.

Przyczyny migracji

Wśród wielu powodów, dla których ludzie decydują się na opuszczenie własnej ojczyzny zalicza się:

- przyczyny podporządkowane – wywołane są przemieszczeniem innych osób i chęcią dołączenia do nich. Ich źródłem są najczęściej motywy osobiste;
- przyczyny ekonomiczne (zarobkowe). U ich podstaw leżą motywy związane z chęcią podjęcia pracy poza krajem swojego pochodzenia oraz podniesieniem standardu życia i wynagrodzenia. Oznacza to, że ich powód związany jest z osiągnięciem korzyści ekonomicznych. Migranci w tym przypadku realizują swoje cele poprzez wyjazd: na określony czas (migranci zarobkowi, wahadłowi), na okres realizacji kontraktu (migranci kontraktowi) lub na czas dokonania zakupu czy sprzedaży określonych towarów poza krajem swego pochodzenia (migranci handlowi);
- przyczyny pozaekonomiczne czyli takie, które nie są nastawione na bezpośrednie zdobycie korzyści materialnych. W tej grupie możemy wyróżnić migracje uzasadnione powodami:
 - matrymonialnymi, czyli pragnieniem zawarcia związku małżeńskiego poza krajem swego pochodzenia;
 - edukacyjnymi – w celu zdobycia wiedzy, nauki języka, podniesienia kompetencji zawodowych, prowadzenia badań naukowych;
 - religijnymi – wywołane przez konflikty religijne, prześladowania religijne lub związane z realizacją praktyk (nakazów) religijnych;
 - zdrowotnymi – w celu poprawy zdrowia (wyjazdy do kurortów, do miejsc uznanych za zdrowsze, np. pod względem klimatycznym);

- turystycznymi;
- narodowościowymi – ich podłożem są szkany na tle rasowym, etnicznym;
- politycznymi – będące efektem prześladowań politycznych czy poszukiwań wolności. Boddcem do tego mogą być także: wojny, zmiany granic, powstania, rewolucje, przewroty;
- ekologicznymi - wywołane złym stanem środowiska naturalnego, klęskami żywiołowymi, katastrofą ekologiczną (susza, powódzie, brak wody pitnej, emisja szkodliwych gazów);
- rodzinnymi – w związku z przemieszczeniem członków rodziny lub zakładaniem rodziny;
- patriotycznymi – czyli chęcią powrotu do ojczyzny przodków, poznania tego państwa czy tęsknoty za krajem ojczystym;
- poszukiwania dobrobytu – dotyczy to najczęściej osób będących na emeryturze, które po osiągnięciu odpowiedniego statusu ekonomicznego dążą do znalezienia miejsca charakteryzującego się lepszymi warunkami życia (słoneczna pogoda, czyste powietrze).

Pojęcie uchodźca, azylant, osoby z ochroną uzupełniającą i czasową

Powyższe terminy mają związek z cudzoziemcami ubiegającymi się na terenie RP o ochronę. Oznacza to, że w naszym kraju udziela się imigrantom ochrony poprzez:

- nadanie im statusu uchodźcy;
- udzielenie ochrony uzupełniającej;
- przyznanie azylu;
- udzielenie ochrony czasowej (wg stanu prawnego na dzień 1.12.2016 roku).

Uchodźcą w Polsce jest cudzoziemiec, którego wniosek o przyznanie tego statusu został pozytywnie rozpatrzony przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (lub Radę do Spraw Uchodźców w przypadku odwołań). Otrzymują go osoby jeżeli istnieje uzasadniona obawa prześladowania jej w kraju pochodzenia z powodu:

- rasy, religii, narodowości;
 - przekonań politycznych;
 - przynależności do określonej grupy społecznej (art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. 2016, poz. 1836).
- Prześladowanie musi naruszać poważnie prawa człowieka i może polegać na:
- użyciu przemocy fizycznej, psychicznej (w tym seksualnej);
 - stosowaniu środków prawnych, administracyjnych, policyjnych, sądowych w sposób dyskryminujący lub o charakterze dyskryminującym;
 - wszczęciu lub prowadzeniu postępowania karnego albo ukaraniu w sposób dyskryminujący; - braku prawa odwołania się do sądu od kary mającej charakter dyskryminujący lub nieproporcjonalny;
 - wszczęciu lub prowadzeniu postępowania karnego albo ukaraniu z powodu odmowy odbycia służby wojskowej podczas konfliktu (np. jeśli odbywanie służby wojskowej stanowiłoby zbrodnię);
 - czynach skierowanych przeciwko osobom ze względu na ich płeć lub małość.

Do podmiotów dopuszczających się prześladowania zalicza się przede wszystkim organy władzy kraju pochodzenia oraz organizacje kontrolujące kraj pochodzenia lub jego znaczną część.

Jeżeli na części terytorium kraju pochodzenia nie zachodzą okoliczności uzasadniające obawę cudzoziemca przed prześladowaniem lub doznaniem krzywdy i istnieje przypuszczenie, że cudzoziemiec będzie tam mógł bezpiecznie zamieszkać, to przesłanki o obawie przed prześladowaniem czy doznaniem krzywdy nie istnieją (art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej). Przepis ten brany był pod uwagę w stosunku do obywateli Ukrainy, którzy starali się o status uchodźcy w Polsce.

Uchodźca mandatoryjny to cudzoziemiec, który został uznany za uchodźcę przez Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców na podstawie mandatu wynikającego z Konwencji Genewskiej oraz Statutu Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców zatwierdzonego rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 428 (V) z dnia 14 grudnia 1950 roku.

Zagadnienie uchodźstwa w Polsce regulują: art. 56 ust. 2 Konstytucji RP z 1997 roku i ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (dział II). Ponadto do tej problematyki odnoszą się normy prawne regulujące różne sfery życia, jak na przykład prawo do zatrudnienia, oświaty czy opieki społecznej.

W Polsce pojęcie azylu nie jest tożsame ze statusem uchodźcy (w przeciwieństwie do innych państw europejskich). To co odróżnia obie te normy to organ, który jest władny w przyznawaniu tych statusów. Azyl udzielany jest bowiem przez organ krajowy, a status uchodźcy przez krajowy i międzynarodowy (UNHCR). **Azylantem** w Polsce jest cudzoziemiec, którego wniosek o udzielenie azylu zostanie pozytywnie rozpatrzony. *Może go otrzymać, gdy jest to niezbędne do zapewnienia mu ochrony oraz gdy przemawia za tym ważny interes Rzeczypospolitej Polskiej* (art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej). Decyzję o udzieleniu azylu wydaje Szef Urzędu ds. Cudzoziemców za zgodą ministra spraw zagranicznych.

Cudzoziemiec może zostać pozbawiony azylu w Polsce z dwóch powodów: ustaty przyczyny, dla których azyl został mu udzielony oraz prowadzi działalność skierowaną przeciwko bezpieczeństwu państwa, obronności i porządkowi publicznemu. Praktyczne wykorzystanie tej instytucji w Polsce było i jest niewielkie. Wpływ na to miały niejednoznaczne procedury azylowe oraz większa popularność i znajomość procedur uchodźczych wśród szukających na terenie RP ochrony.

Zagadnienie azylu w Polsce regulują: art. 56 ust. 1 Konstytucji RP z 1997 roku i ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 90-96).

Cudzoziemiec z ochroną uzupełniającą to osoba, która nie spełniła warunków nadania statusu uchodźcy, ale nie może wrócić do kraju pochodzenia ponieważ może zostać narażona na ryzyko doznania poważnej krzywdy (np. orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji, tortury, poniżające traktowanie, zagrożenie dla życia lub zdrowia).

Cudzoziemiec z ochroną uzupełniającą ma te same prawa co cudzoziemiec ze statusem uchodźcy.

Ochroną czasową objęci są cudzoziemcy, którzy masowo przybyli do Polski, ponieważ w ich ojczyźnie lub regionie geograficznym miały miejsce: inwazja, wojna, wojna domowa, konflikt etniczny lub dochodziło do rażących naruszeń praw

człowieka (art. 106 ust. 1 ustawy o udzieleniu ochrony cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Ochrona udzielana jest na okres do 12 miesięcy z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy (nie więcej jednak niż dwa razy).

Cudzoziemcy z ochroną czasową w Polsce otrzymują:

- wizę, jeśli jest to konieczne do wjazdu na teren Polski (bezpłatnie);
- zezwolenie na pobyt oznaczony (12 miesięcy) i kartę pobytu;
- prawo do bezpłatnej opieki medycznej i pomoc przy zakwaterowaniu i wyżywieniu (biorąc pod uwagę wysokość własnych dochodów cudzoziemca);
- prawo do opieki, jeśli jest małoletnimi pozbawionymi opieki;
- możliwość uzyskania polskiego dokumentu podróży, jeśli nie posiada własnego;
- prawo do wykonywania pracy bez zezwolenia lub prowadzenia działalności gospodarczej;
- prawo do połączenia z rodziną, jeśli małżonek, małoletnie dziecko lub bliscy krewni cudzoziemca korzystającego z ochrony przebywali poza granicami Polski;

Po zakończeniu ochrony Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, zapewnia obcokrajowcom bezpieczny powrót na obszar, z którego przybyli. Do tej pory, w Polsce, nie skorzystano z tej instytucji.

Wnioski o status uchodźcy, wydanie (wymianę) karty pobytu, tymczasowego dokumentu podróży dla cudzoziemca i inne dostępne są na stronie <http://udsc.gov.pl/do-pobrania/wnioski/>.

Wzory wypełnionych wniosków znajdują się na stronie

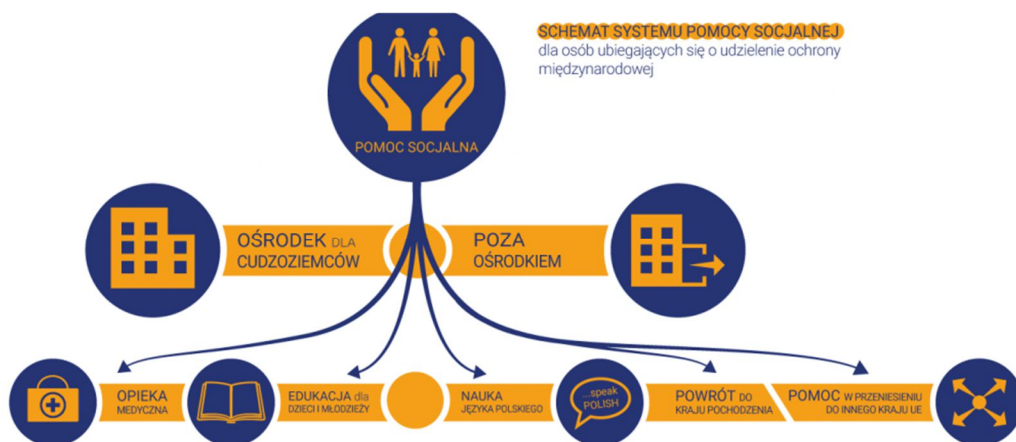
<http://udsc.gov.pl/uchodzcy-2/uchodzcy/wzory-wypelnionych-wnioskow/>.

Prawa i obowiązki imigrantów będących w procedurze uchodźczej

Cudzoziemiec w trakcie procedury o nadanie statusu uchodźców ma prawo do:

- otrzymania tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca (w terminie 3 dni). Dokument ten ma charakter tymczasowy i ważny jest przez okres 10 dni (dla osób, o których mowa w art. 55 ust. 1 ustawy dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), 90 dni (dla osób, o których mowa a art. 55 ust. 2 powyższej ustawy). Następnie jego czasookres obowiązywania może zostać wydłużony na 6 miesięcy. Dokument ten nie uprawnia do przekraczania granicy;
- informacji (organ przyjmujący wniosek jest zobowiązany pouczyć cudzoziemca w języku dla niego zrozumiałym o prawach i obowiązkach w trakcie postępowania);
- tłumacza podczas przesłuchania, wywiadu;
- dostępu do akt sprawy;
- złożenia odwołania do Rady do Spraw Uchodźców w przypadku niezgadzania się z decyzją Szefa do Spraw Cudzoziemców;
- ochrony przed wydaleniem;
- pomocy w dobrowolnym powrocie do kraju;

- zamieszkania w ośrodku dla uchodźców;
- zwrotu kosztów przejazdu komunikacją publiczną w związku z postępowaniem o nadanie statusu uchodźcy;
- pomocy socjalnej udzielanej w ośrodku dla uchodźców (przyznawana jest cudzoziemcom, którzy w ciągu dwóch dni po złożeniu wniosku o ochronę zgłoszą się w ośrodku recepcyjnym Urzędu do Spraw Cudzoziemców. W przeciwnym razie procedura o nadanie statusu uchodźcy jest umarzana i tym samym osobom tym nie przysługuje pomoc socjalna. Obejmuje ona: zakwaterowanie, wyżywienie (lub wysokość ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie w wysokości 9 zł na dzień), kieszonkowe – 50 zł na miesiąc, jednorazową pomoc pieniężną na zakup obuwia i odzieży – 140 zł, pieniądze na środki higieny osobistej – 20 zł miesięcznie, naukę języka polskiego wraz z materiałami do jego nauki, zapewnienie dostępu do szkół publicznych) oraz poza nim (środki pieniężne na pokrycie kosztów pobytu w Polsce. Wysokość tych świadczeń na miesiąc uzależniona jest od liczby członków rodziny. Zgodnie z prawem na jedną osobę przysługuje 25 zł na dzień, gdy rodzina składa się z dwóch osób – 20 zł na dzień, z trzech – 15 zł na dzień, z czterech i więcej – 12,50 zł na dzień. Świadczenia wypłacane są z góry do 15 dnia każdego miesiąca);

Źródło: <http://udsc.gov.pl/uchodzcy-2/pomoc-socjalna/system-pomocy-socjalnej/rodzaje-przyznawanej-pomocy/>

- opieki medycznej w zakresie obowiązkowych lub dobrowolnych świadczeń przysługujących na podstawie ubezpieczenia zdrowotnego wraz z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową). Informacje o opiece medycznej – Milena Kościeszńska Koordynator Świadczeń Medycznych PETRA MEDICA Centrum Medyczne w Warszawie, tel. 535 872 889, fax. (22) 740 01 51, milena.kyc@petramedica.pl;
- pomocy w przypadku przeniesienia cudzoziemca do innego kraju UE odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o ochronę;
- swobodnego kontaktowania się z przedstawicielem Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców oraz z przedstawicielami organizacji międzynarodowych i pozarządowych zajmujących się udzielaniem pomocy cudzoziemcom;
- nieodpłatnej informacji prawnej i pomocy prawnej;

- do ponownego złożenia wniosku o nadanie statusu uchodźcy, gdy wnioskujący otrzymał decyzję odmowną;
- podjęcia pracy bez obowiązku posiadania zezwolenia na pracę po okresie pół roku oczekiwani na decyzję w sprawie nadania statusu uchodźcy.

Osobom, które otrzymały decyzje o umorzeniu postępowania o udzielenie ochrony międzynarodowej z powodu wycofania wniosku o udzielenie ochrony przysługuje pomoc w dobrowolnym powrocie do kraju (pokrycie kosztów podróży, opłat administracyjnych związanych z otrzymaniem dokumentu podróży, wiz, zezwoleń, kosztów wyżywienia w podróży, opieki medycznej w podróży w sytuacjach szczególnych). W tym przypadku cudzoziemiec musi złożyć stosowny wniosek w terminie do 30 dni od dnia, w którym decyzja w przedmiocie udzielania ochrony była ostateczna. Wniosek składa się do Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Pomocy w dobrowolnym powrocie można udzielić cudzoziemcowi raz na dwa lata.

Informacji o pomocy w dobrowolnym powrocie do kraju udzielają: Departament Pomocy Socjalnej Urzędu do Spraw Cudzoziemców (tel. 22 601 74 52), Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (tel. 22 538 91 63, 22 538 91 69, 22 538 92 12).

Małoletni bez opieki, który złożył wniosek o ochronę ma prawo do:

- ustanowienia kuratora reprezentującego go w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy. Następuje to z inicjatywy Straży Granicznej, która przyjęła wniosek o ochronę lub komendanta placówki Straży Granicznej właściwej ze względu na miejsce przekazania małoletniego;
- umieszczenia go w placówce zastępczej (rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego);
- poszukiwania krewnych za pośrednictwem międzynarodowych organizacji, nawiązania kontaktu z organizacjami międzynarodowymi;
- opieki medycznej;
- przesłuchania (w postępowaniu o udzielenie ochrony) w obecności kuratora, wskazanej przez małoletniego osoby dorosłej (jeśli nie będzie utrudniało to postępowania), psychologa, pedagoga;
- prawo do edukacji.

Wnioskodawcom wymagającym szczególnego traktowania¹ przyznaje się wyjątkowe prawa w zakresie:

- zakwaterowania w ośrodku dla uchodźców (np. dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych, pokój jednoosobowy), zakładzie opiekuńczo-leczniczym, pieczy zastępczej,
- wyżywienia (dostosowanie diety do stanu zdrowia),
- prowadzenia czynności w sprawie o udzielenie ochrony (np. w miejscu pobytu cudzoziemca ze względu na stan jego zdrowia, w terminie dostosowanym do jego stanu psychicznego, fizycznego, z udziałem psychologa, lekarza lub tłumacza płci wskazanej przez wnioskodawcę na wniosek cudzoziemca postępowanie może prowadzi osoba tej samej płci)

Obowiązki osób ubiegających się o status uchodźcy:

- nie mogą opuszczać Polski do dnia doręczenia decyzji w sprawie udzielenia ochrony;

¹ Zgodnie z art. 68 ust 1 są to osoby: małoletnie, niepełnosprawne, w podeszłym wieku, samotnie wychowujące dziecko, obłożnie chore, z zaburzeniami psychicznymi, torturowane oraz kobiety w ciąży, ofiary handlu ludźmi, przemocy psychicznej, fizycznej (w tym seksualnej), ze względu na płeć, orientację seksualną i tożsamość płciową.

- w ciągu dwóch dni od złożenia wniosku o ochronę muszą zgłosić się w celu rejestracji do ośrodka recepcyjnego Urzędu do Spraw Cudzoziemców (gdy wniosek składany jest pierwszy raz do ośrodka w Białej Podlaskiej, a gdy rozpoczynają drugą procedurę do ośrodka w Podkowie Leśnej);
- muszą podać dane niezbędne do wypełnienia wniosku o ochronę;
- zobligowani są do przekazania dokumentu podróży do depozytu Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców;
- zobowiązują się do przedstawienia dowodów, które uwiarygodnią powód ucieczki z ojczyzny;
- muszą wstawić się na wezwanie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w celu przesłuchania lub złożenia wyjaśnień, faktów, okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy;
- muszą informować Urząd do Spraw Cudzoziemców o zmianach miejsca pobytu;
- muszą przestrzegać prawa państwa przyjmującego;
- mają obowiązek poddać się pobraniu odcisków palców (dotyczy to osób powyżej 14 roku życia) i sfotografowaniu;
- muszą poddać się badaniom lekarskim i w razie potrzeby zabiegom sanitarnym.

Ośrodki dla osób ubiegających się o status uchodźcy

W Polsce funkcjonuje 11 ośrodków dla osób ubiegających o ochronę. Spośród nich cztery są własnością Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Należą do nich ośrodki w Dębaku, Białej Podlaskiej (są to ośrodki recepcyjne, z których cudzoziemcy przenoszeni są do innych ośrodków pobytowych), Czerwonym Borze i Lininie.

Pozostałe ośrodki są wynajmowane od prywatnych administratorów w drodze przetargu nieograniczonego.

Cudzoziemiec przebywający w ośrodku jest zobowiązany:

- przestrzegać regulamin pobytu w ośrodku;
- stosować się do poleceń personelu ośrodka;
- dbać o higienę osobistą i czystość pomieszczeń;
- poddawać się badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym, zaleconym przez lekarza sprawującego opiekę medyczną w ośrodku;
- w przypadku wystąpienia objawów choroby lub zaistnienia zdarzenia grożącego powstaniem szkody w mieniu ośrodka niezwłocznie powiadomić o tym personel ośrodka;
- przenieść się do innego ośrodka, jeżeli jest to niezbędne ze względów organizacyjnych (art. 82 ust. 1 udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Cudzoziemiec przyjęty do ośrodka ma prawo do:

- podtrzymywania zwyczajów, tradycji narodowych i kulturowych oraz wykonywania praktyk religijnych;
- swobodnego poruszania się po terenie ośrodka, z wyłączeniem miejsc objętych zakazem wstępu;
- dostępu do informacji o podmiotach udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej;

- dostępu do informacji o organizacjach pozarządowych lub międzynarodowych zajmujących się sprawami uchodźców;
- dostępu do informacji o procedurach przeciwdziałania oraz reagowania na przypadki przemocy, w tym na tle seksualnym lub ze względu na płeć;
- przyjmowania gości w przeznaczonych do tego pomieszczeniach;
- składania do Szefa Urzędu, w języku ojczystym, skarg i wniosków w sprawach funkcjonowania ośrodka i warunków pobytu w nim;
- kontaktów ze swoim pełnomocnikiem w warunkach nienaruszających prawa do prywatności.

Kwestie dotyczące pobytu w ośrodku reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 października 2015 roku w sprawie regulaminu pobytu w ośrodku dla cudzoziemców (Dz. U. 2015, poz. 1828, wg stanu prawnego na dzień 1.12.2016 roku).

Wykaz ośrodków dla uchodźców w Polsce

<p>Bezwola, Bezwola 107, 21-310 Wołyń 8 tel./fax 83 342 26 99, mail: bezwola@udsc.gov.pl</p>	<p>Biała Podlaska, Ośrodek Receptyjny UdSC, ul. Dokudowska 19, 21-500 Biała Podlaska, tel. 83 344 96 85, fax. 83 344 96 08, mail: biala.podlaska@udsc.gov.pl</p>
<p>Białystok, Zajazd „Budowlani”, ul. Armii Wojska Polskiego 7, 15-102 Białystok, tel. 85 675 00 91, fax 85 662-31-61, mail: osrodek.bialystokbud@udsc.gov.pl</p>	<p>Czerwony Bór, Ośrodek UdSC, Czerwony Bór 24/1, 18 – 400 Łomża, tel. 86 215-35-34, 86 215 -00-28, mail: osrodek.czerwonybor@udsc.gov.pl</p>
<p>Dębak, Ośrodek Receptyjny UdSC, Podkowa Leśna – Dębak 05 – 805 Otrębusy, tel. 22 729-80-71, 22 729-80-73, fax 22 729-80- 87, mail: recepacja@udsc.gov.pl</p>	<p>Grotniki, Ośrodek Orchidea, ul. Ustronie 29, 95-073 Grotniki, tel. 42 717 95 00, fax 42 717 95 10, mail: grotniki@udsc.gov.pl</p>
<p>Grupa, ul. Libeckiego 1, 86-132 Dragacz, tel. 52 332 50 54, mail: osrodek.grupa@udsc.gov.pl</p>	<p>Kolonia Horbów, Horbów 26a, 21-512 Zalesie, tel./fax 83 375 73 84, mail: horbow@udsc.gov.pl</p>
<p>Linin, Ośrodek UdSC, Linin 35, 05 – 530 Góra Kalwaria, tel. 22 736-16-14, 22 736-27-98, mail: linin@udsc.gov.pl</p>	<p>Łuków, Hotel „Polonia”, Art. Kościuszki 29, 21 – 400 Łuków, tel. 25 798-25-43, mail: lukow@udsc.gov.pl</p>
<p>Warszawa – Targówek, ul. Księżnej Anny 24, 03-866 Warszawa, tel./fax 22 675 51 52, mail: targowek@udsc.gov.pl</p>	

Ośrodki dla cudzoziemców w Polsce

województwo kujawsko-pomorskie

1. Grupa k. Grudziądz

województwo lubelskie

2. Bezwola

3. Biała Podlaska - Ośrodek Recepcyjny

4. Łuków

5. Kolonia Horbów

województwo łódzkie

6. Grotniki

województwo mazowieckie

7. Dębak - Ośrodek Recepcyjny

8. Linin

9. Warszawa - Targówek

województwo podlaskie

10. Białystok

11. Czerwony Bór

ŹRÓDŁO: URZĄD DS. CUDZOZIEMCÓW

Nieodpłatna informacja i pomoc prawna dla cudzoziemców

Nieodpłatna informacja prawna przysługuje wnioskodawcom i cudzoziemcom, wobec których toczy się postępowanie w I instancji w sprawie pozbawienia:

- statusu uchodźcy;
- ochrony uzupełniającej.

Nieodpłatna informacja prawna obejmuje:

- poinformowanie o obowiązujących przepisach prawa z zakresu udzielania ochrony międzynarodowej, pozbawiania statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej i przepisach regulujących postępowanie przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach z tego zakresu, przy uwzględnieniu szczególnej sytuacji tych osób.

Nieodpłatnej informacji prawnej udzielają pracownicy Urzędu do Spraw Cudzoziemców (Departament Postępowania Uchodźczych w Warszawie, ul. Taborowa 33 i Białej Podlaskiej, ul. Dokudowska 19).

Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje z kolei wnioskodawcom i cudzoziemcom, wobec których wydana została decyzja o pozbawieniu go statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej. Dotyczy to osób działających bez adwokata lub radcy prawnego.

Pomoc ta nie przysługuje z kolei cudzoziemcowi uzyskującemu dochód większy niż 100% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej (obecnie tj. dochód nie przekraczający 461 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 316 zł dla osoby w rodzinie – wg stanu prawnego na 1.12.2016 roku).

Nieodpłatnej pomocy prawnej mogą udzielać:

- adwokat;
- radca prawny;
- osoba zatrudniona w organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego uprawnionej do udzielania takiej pomocy.

Ww. osoby mogą odmówić udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej z ważnych powodów (nie określono ich w ustawie). Tym samym mają obowiązek poinformowania cudzoziemca o innych adwokatach, radcach prawnych czy osobach działających w ramach organizacji pozarządowych udzielających pomocy prawnej na terenie województwa.

Ww. osoby mają obowiązek wyznaczyć zastępstwo w sytuacji, gdy sami nie będą mogli udzielać nieodpłatnie pomocy prawnej.

Wykaz radców prawnych, adwokatów i osób reprezentujących organizacje pozarządowe znajduje się na stronie Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Wykaz radców prawnych

<http://udsc.gov.pl/urząd/bezplatna-pomoc-prawna/lista-adwokatow-i-radcow-prawnych/>

Lista adwokatów

<http://udsc.gov.pl/urząd/bezplatna-pomoc-prawna/lista-adwokatow/>

Lista organizacji pozarządowych

<http://udsc.gov.pl/urząd/bezplatna-pomoc-prawna/lista-organizacji-pozarządowych/>.

W celu uzyskania pomocy prawnej cudzoziemiec zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia, że:

- w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej albo pozbawienia go statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej nie ustanowił adwokata ani radcy prawnego;
- nie uzyskuje dochodu większego niż 100% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

W powyższych oświadczeniach musi znaleźć się klauzula *Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*. Oświadczenia składa się adwokatowi, radcy prawnemu lub pracownikowi organizacji pozarządowej.

Poza ww. oświadczeniami cudzoziemiec chcący korzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej musi okazać adwokatowi, radcy prawnemu lub osobie z organizacji pozarządowej dokument potwierdzający tożsamość oraz oryginał decyzji o:

- odmowie nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej,
- umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej,
- przekazaniu wnioskodawcy do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i umorzeniu postępowania,
- uznaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny,
- odmowie uwzględnienia oświadczenia wnioskodawcy o zamiarze dalszego ubiegania się o udzielenie ochrony międzynarodowej,
- pozbawieniu statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej

Poza tym do udzielenia pomocy konieczne jest przygotowanie na piśmie pełnomocnictwa dla adwokata, radcy prawnego lub osoby z organizacji pozarządowej.

Cudzoziemiec może korzystać z **pomocy tylko jednego** adwokata, radcy prawnego czy osoby reprezentującej organizację pozarządową.

Nieodpłatna pomoc prawna dotyczy:

- sporządzenia odwołania od decyzji o:
- odmowie nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej,
- umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej,
- przekazaniu wnioskodawcy do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i umorzeniu postępowania,
- uznaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny,
- odmowie uwzględnienia oświadczenia wnioskodawcy o zamiarze dalszego ubiegania się o udzielenie ochrony międzynarodowej,
- pozbawieniu statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym w sprawie:
- udzielenia ochrony międzynarodowej,
- przekazania wnioskodawcy do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej,
- pozbawienia statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Prawa i obowiązki uchodźców w Polsce i cudzoziemców korzystających z ochrony uzupełniającej

O prawach i obowiązkach cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub korzystających z ochrony uzupełniającej informuje Szef Urzędu ds. Cudzoziemców. Osobom z obu tych grup przysługują uprawnienia cudzoziemca posiadającego zezwolenie na czas oznaczony (o ile przepisy nie stanowią inaczej).

Prawa osób z ochroną międzynarodową (czyli statusem uchodźcy i ochroną uzupełniająca):

- prawo do otrzymania dokumentu podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej, który uprawnia go do przekraczania polskiej granicy;
- prawo do otrzymania karty pobytu;
- prawo do wyboru miejsca zamieszkania i pobytu;
- prawo do pracy i prowadzenia działalności gospodarczej na takich samych zasadach, jak polscy obywatele;
- prawo do rejestracji jako osoba bezrobotna;
- prawo do własności;
- prawo do ubezpieczenia zdrowotnego;
- prawo do korzystania z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych;
- prawo do pomocy integracyjnej (nie dotyczy to cudzoziemca będącego w związku małżeńskim z polskim obywatelem);
- prawo do nauki w szkołach (podstawowej włącznie z lekcjami wyrównawczymi, gimnazjum, ponadgimnazjalnej) oraz wyższych uczelniach;
- prawo do połączenia z rodziną;
- prawo do podróżowania za granicę;
- prawo do ubiegania się o polskie obywatelstwo;
- prawo do zrzeszania się (poza tworzeniem partii politycznych),
- prawo do organizowania zgromadzeń;

- prawo do ustanowienia fundacji, członkostwa w związkach zawodowych, organizacjach pozarządowych i pracodawców.

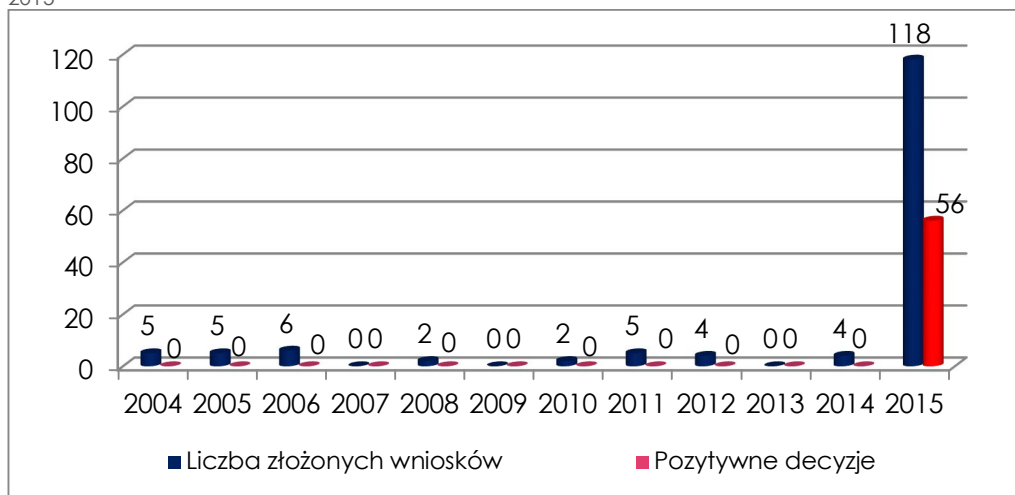
Z kolei do obowiązków osób z ochroną międzynarodową należy zaliczyć:

- przestrzeganie prawa państwa przyjmującego;
- ponoszenie ciężarów i świadczeń publicznych (podatków);
- poddanie się pobraniu danych biometrycznych w celu wydania karty pobytu i dokumentu podróży;
- powiadomienie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, w sytuacji gdy cudzoziemiec utracił dokument podróży i zwrócenie go niezwłocznie w razie znalezienia;
- inne obowiązki wynikające z Konstytucji RP (poza obowiązkami dotyczącymi obywateli RP).

Dane statystyczne dotyczące azylantów, uchodźców i osób z ochroną uzupełniającą w Polsce

W latach 2004-2015 wnioski o azyl w Polsce złożyło jedynie 151 osób (z czego 78% w 2015 roku). Wnioskodawcy reprezentowali 29 państw oraz bezpaństwowców i cudzoziemców o nieokreślonym obywatelstwie. Najliczniejszą grupę tworzyli obywatele: Ukrainy (121 osób – 80% wszystkich aplikujących o azyl), Rosji (10) i Białorusi (4). W latach 2004-2014 nie udzielono nikomu azylu. Dopiero w 2015 roku pozytywnie rozpatrzono 56 wniosków. Azyl otrzymało wówczas 55 obywateli Ukrainy i 1 obywatel Rosji. W I połowie 2016 roku złożono 8 wniosków o udzielenie azylu. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowili obywatele Ukrainy (4 osoby). Poza nimi byli także: Gruzini (2 osoby), Białorusin (1 osoba) i Rosjanin (1 osoba).

Wykres nr 1. Liczba złożonych wniosków o azyl w Polsce i pozytywnych decyzji w latach 2004-2015

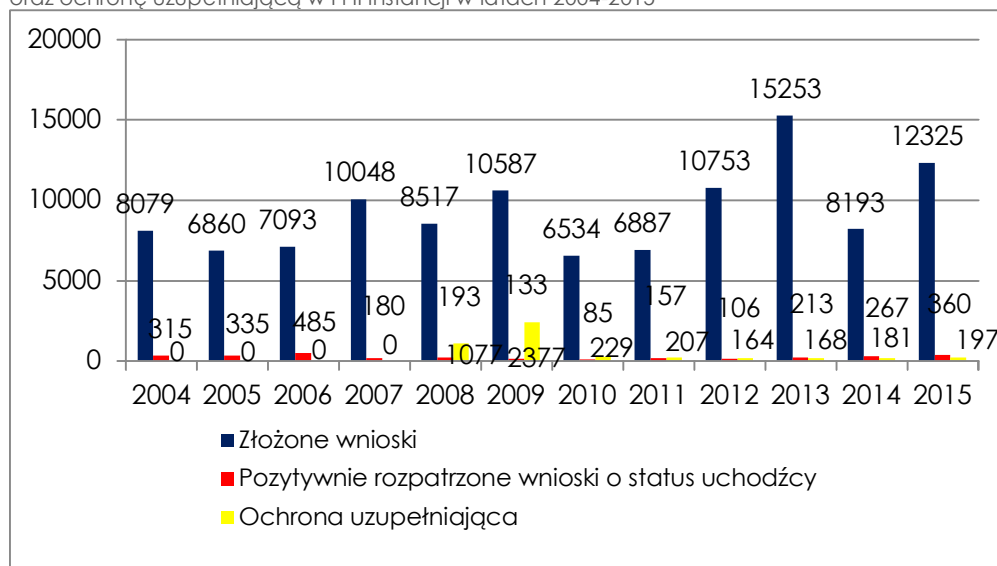

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Więszym powodzeniem w Polsce cieszył się status uchodźcy. W latach 2004-2015 aplikowało o niego 111.129 cudzoziemców. Większość osób ubiegających się o niego pochodziła z Europy. Na kolejnych miejscach znaleźli się mieszkańcy kontynentu azjatyckiego, a później afrykańskiego. Najwięcej wniosków złożyli obywatele Rosji (82.695 osób, co stanowiło 74% wszystkich wnioskodawców). Większość obywateli Rosji była Czeczenami. Poza Rosjanami, o schronienie w kraju najczęściej ubiegali się również obywatele: Ukrainy, Gruzji, Armenii, Afganistanu, Pakistanu, Indii i Iraku. Z grona 111.129 cudzoziemców starających się o status uchodźcy tylko 2,5% uzyskało w Polsce schronienie. W omawianym okresie, w I i II instancji, pozytywnie rozpatrzone 2.829 wniosków. Stosunek przyznania statusu do ogólnej liczby złożonych podań w poszczególnych latach najwyższy wynik osiągnął w 2005 roku (4,88% pozytywnie zaakceptowanych wniosków), a najniższy w 2012 roku (0,98% pozytywnie zaakceptowanych wniosków). Status uchodźcy w Polsce, w latach 2004-2015, otrzymywali przede wszystkim obywatele Rosji (1.673 osób – 59% wszystkich pozytywnych decyzji). Od 2013 roku wyróżniającą się grupą byli Syryjczycy. Poza nimi uchodźcami w Polsce stali się także obywatele Afganistanu, Białorusi, Egiptu, Iraku, Iranu czy Turkmenistanu.

Cudzoziemcy, którzy nie otrzymali statusu uchodźcy mogli liczyć na inną formę ochrony. Była nią ochrona uzupełniająca, która do polskiego ustawodawstwa weszła w 2008 roku. Od tego okresu do 2015 roku ochronę tę przyznano 4.600 cudzoziemców aplikujących o status uchodźcy. W gronie tym najliczniejszą narodowością była rosyjska. Łącznie, w latach 2008-2015, ochroną uzupełniająca w Polsce otoczono 4.241 obywateli Rosji (co stanowiło 92% wszystkich osób z powyższą ochroną). Poza nimi status ten otrzymywali obywatele: Iraku, Sri Lanki, Somalii, Afganistanu, Iraku, Syrii, Ukrainy.

Wykres nr 2. Liczba osób, które złożyły wniosek o status uchodźcy i otrzymały status uchodźcy oraz ochronę uzupełniająca w I i II instancji w latach 2004-2015

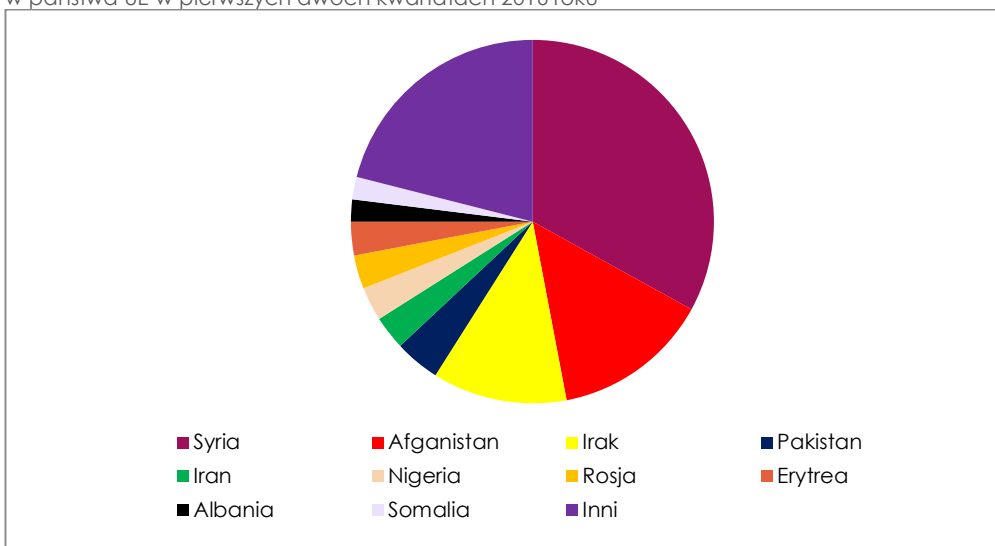

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Kiedy w UE nasilił się kryzys migracyjny:

- w 2015 roku pierwszy raz wnioski o status uchodźcy na terenie państw członkowskich UE złożyło 1.255.640 imigrantów, z czego najwięcej w Niemczech (35%), a następnie Węgrzech (14%), Szwecji (12,4%), Francji (5,6%), Austrii (6,8%). W **Polsce, w porównaniu z innymi państwami UE, złożono niewiele wniosków (0,8%);**
- w dwóch kwartałach 2016 roku pierwszy raz wnioski o status uchodźcy złożyło 592.800 imigrantów, z czego najwięcej w Niemczech (61%), a później we Włoszech (8,3%), Francji (6%), Austrii (4%), Węgrzech (3,6%). W **Polsce wnioskodawcy stanowili jedynie 1% z ogólnej liczby aplikujących o ten status w państwach UE.** W tym okresie wnioskodawcami byli przede wszystkim obywatele trzech państw: Syrii (33%), Afganistanu (14%) i Iraku (12%).

Wykres nr 1. Pochodzenie imigrantów składających pierwszy raz wniosek o status uchodźcy z państwa UE w pierwszych dwóch kwartałach 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Asylum in the EU member States. Number of first time asylum seekers slightly up to almost 306000 in the second quarter of 2016, Eurostat Newsrelease 181/2016, 22 September 2016.

Indywidualny Program Integracyjny (IPI)

Jedną z najważniejszych form włączania cudzoziemców do społeczeństwa polskiego są indywidualne programy integracyjne skierowane tylko do osób posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (w tym małoletnich oraz małżonka). Podstawą prawną ich przyznania jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (rozdział 5, Dz. U. 2016, poz. 930 oraz uzupełniające ją rozporządzenia).

W ramach tego programu pomocy udziela starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca (art. 91 ust. 2). Podstawą wszczęcia procedury jest wniosek osoby zainteresowanej złożony staroście za pośrednictwem powiatowego

centrum pomocy rodzinie w określonym ustawowo terminie (60 dni od uzyskania statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej).

Pomoc udzielana jest przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. W jej zakres wchodzi: świadczenia pieniężne na utrzymanie w wysokości od 446 do 1175 zł (zakup żywności, odzieży, środków higieny osobistej, opłaty mieszkaniowej), pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, poradnictwo specjalistyczne (w tym prawne, psychologiczne, rodzinne), pracę socjalną, udzielanie informacji i wsparcie w kontaktach z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym, organizacjami pozarządowymi, jak i inne działania wspomagające proces integracji (art. 92 ust. 1).

Indywidualny program integracji uzgadniany jest między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. W nim określa się wysokość, zakres i formy pomocy (uzależnione od sytuacji życiowej wnioskodawcy) oraz formułuje się obowiązki uczestnika i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Cudzoziemiec uczestniczący w IPI zobowiązany jest do:

- zameldowania się w miejscu zamieszkania,
- zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy (w określonym terminie), aktywnego poszukiwania zatrudnienia,
- udziału w kursie języka polskiego (gdy zachodziła taka potrzeba),
- współpracy z pracownikiem – realizatorem programu (nie rzadziej niż 2 razy w miesiącu),
- przestrzegania innych zobowiązań wynikających z programu i będących wynikiem uzgodnień z realizatorem programu,
- zamieszkania w miejscu wskazanym przez wojewodę (działającego w tej sprawie w porozumieniu z powiatowym centrum pomocy rodzinie oraz gminą, uwzględniając w miarę możliwości propozycję uczestnika programu). W przypadku odstępstwa od tego (poza przypadkami uzasadnionymi w ustawie) pomoc jest wstrzymana, co oznacza rezygnację z programu.

Z kolei ustawodawca zobowiązał powiatowe centrum pomocy rodzinie do:

- wskazania pracownika uzgadniającego z cudzoziemcem program i wspierającego go w okresie realizacji programu,
- udzielania cudzoziemcowi informacji na temat programu (pomocy, warunków jej otrzymania, wstrzymania i odmowy),
- współpracy z uczestnikiem programu, pomocy w poszukiwaniu miejsca zamieszkania, prowadzenia z nim pracy socjalnej,
- monitorowania postępów cudzoziemców (uchodźców, osób z ochroną uzupełniającą) korzystających z pomocy. Zgodnie z prawem ma to miejsce co najmniej raz na 3 miesiące od dnia rozpoczęcia programu. Ocenie podlega: stopień przyswojenia języka polskiego, nawiązywanie kontaktów ze społecznością lokalną, udział w życiu społecznym, kulturalnym i publicznym oraz aktywność zawodowa (poszukiwanie pracy). Powyższe kwestie reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (Dz. U. 2015, poz. 515). Dodatkowo Minister Edukacji Narodowej przygotował ramowy program kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców (Dz. U. 2011, Nr 61, poz. 306).

W sprawach z zakresu integracji cudzoziemców można kontaktować się z sekretariatem Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej,

e-mail: sekretariat.dps@mpips.gov.pl.

Informacje na temat integracji cudzoziemców można znaleźć na stronie <http://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoeczna/integracja-cudzoziemcow/>.

Instytucje rządowe i pozarządowe zajmujące się uchodźcami, imigrantami

<p>Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, www.rpo.gov.pl, Aleja Solidarności 77, 00-090 Warszawa, tel: 22 55 17 700 e-mail: rzecznik@rpo.gov.pl</p>	<p>Biuro Rzecznika Praw Dziecka, www.rpd.gov.pl ul. Śniadeckich 10, 00-656 Warszawa, tel: 22 696 55 45 e-mail: rpdp@brpd.gov.pl</p>
<p>Zarząd Graniczny Komendy Głównej Straży Granicznej, Al. Niepodległości 100, 02-514 Warszawa, tel.: 22 500 40 40, fax: 22 500 47 86, e-mail: zg.kg@strazgraniczna.pl Zarząd do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej, tel.: 22 500 42 37, fax: 22 500 47 77, e-mail: zcu.ka@strazgraniczna.pl</p>	<p>Urząd do Spraw Cudzoziemców, http://udsc.gov.pl, Biuro podawcze ul. Taborowa 33, 02-699 Warszawa (czynne poniedziałek-piątek godz. 8.15-16.15)</p>
<p>Rada do Spraw Uchodźców, http://rada-ds-uchodzcow.gov.pl, Al. Szucha 14, Warszawa tel.: 22 694 75 82, fax: 22 694-74-76 e-mail: refboard@kprm.gov.pl Przyjęcia interesantów odbywają się w poniedziałki, środy i piątki w godz. 10.00-13.00</p>	<p>Amnesty International Polska Zespół do Spraw UE i Organizacji Międzynarodowych, www.amnesty.org.pl ul. Piękna 66a/2, 00-672 Warszawa</p>
<p>Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć www.pomocprawna.org Kraków 31-141, ul. Krowoderska 11/7 tel. 12 633 72 23, fax: 12 423 32 77 e-mail: porady@pomocprawna.org</p>	<p>Helsińska Fundacja Praw Człowieka www.hfhr.pl Warszawa 00-018, ul. Zgoda 11 tel.: 22 556 44 66; fax: 22 556 44 50 e-mail: refugees@hfhr.org.pl</p>
<p>Fundacja „Multifocalenie”, www.multifocalenie.org.pl 00-204 Warszawa, ul. Stomińskiego 1 lok. 15 tel. /fax: 22 635 08 98 e-mail: info@multifocalenie.org.pl</p>	<p>Fundacja „Ocalenie”, www.ocalenie.org.pl 00-553 Warszawa, ul. Koszykowa 24 lok. 1 tel.: 22 828 04 50, fax: 22 828 50 54 e-mail: biuro[at]ocalenie.org.pl</p>
<p>Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek www.cwii.org.pl Gdańsk, ul. Miszewskiego 17 pokój 100</p>	<p>Punkt Konsultacyjny Fundacji „Ocalenie” w Łomży 18-400 Łomża, ul. Długa 23, tel.: 86 214 16 57 e-mail: biuro@ocalenie.org.pl</p>
<p>Instytut na rzecz Państwa Prawa www.panstwoprawa.org 20-023 Lublin, ul. Chopina 14/70, tel./fax: 81 743 68 05 wew. 21 lub 28, e-mail: fundacja@fipp.org.pl</p>	<p>Stowarzyszenie Interwencji Prawnej www.interwencjaprawna.pl 01-204 Warszawa, ul. Siedmiogrodzka 5/51 tel.: 739 614 952, 880 145 372 (informacja dla cudzoziemców w godz. 15-16); tel./fax: 22 621 51 65, e-mail: biuro@interwencjaprawna.pl</p>

<p>CARITAS Polska 01-043 Warszawa, ul. Okopowa 55 tel.: 22 334 85 00, 22 334 85 85, fax: 22 3348558 e-mail: caritaspolska@caritas.pl</p>	<p>Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom CARITAS Archidiecezji Białostockiej www.bialystok.caritas.pl 15-077 Białystok, ul. Warszawska 32, tel./fax: 85 732 55 53, e-mail: migranci-bialystok@caritas.pl</p>
<p>Ośrodek Migranta Fu Shenfu, www.migrant.pl Warszawa 04-118, ul. Ostrobramska 98, tel./fax: 22 610 02 52, 781 904 555, e-mail: osrodek@migrant.pl</p>	<p>Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom CARITAS Archidiecezji Lubelskiej www.lublin.caritas.pl 20-950 Lublin, ul. Prymasa Wyszyńskiego 2, tel.: 81 532 81 94, e-mail: migranci@kuria.lublin.pl</p>
<p>Polskie Forum Migracyjne www.forummigracyjne.org Warszawa 00-031, ul. Szpitalna 5/14 tel.: 22 110 00 85; e-mail: info@forummigracyjne.org</p>	<p>Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom CARITAS Diecezji Legnickiej www.legnica.caritas.pl 59-900 Zgorzelec, ul. Emilii Plater 9 tel./fax. 75 775 23 35; e-mail: migranci-zgorzelec@caritas.pl</p>
<p>Fundacja Międzynarodowa Inicjatywa Humanitarna www.mih.ihif.eu 02-622 Warszawa, ul. Malczewskiego 38/5 tel.: 530 999 907, 693 333 956, fax: 22 849 55 09 e-mail: info@mih.org.pl</p>	<p>Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom CARITAS Diecezji Siedleckiej www.siedlce.caritas.pl 21-500 Biała Podlaska, ul. Terebelskiej 80W41 e-mail: migranci-bialapodlaska@caritas.pl</p>
<p>Fundacja Obywatelska Perspektywa, www.obywatelska.org.pl 02-512 Warszawa, ul. Puławska 24b/14 tel.: 662 125 829, e-mail: fundacja@obywatelska.org.pl</p>	<p>Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom CARITAS Diecezji Zielonogórsko- Gorzowskiej www.caritas.zgora.pl 65-170 Zielona Góra, ul. Bema 32-34 tel.: 600 990 377, e-mail: migranci-slubice@caritas.pl</p>
<p>Sekcja Praw Człowieka Uniwersyteckiej Poradni Prawnej Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, www.law.uj.edu.pl Kraków 30-101, Al. Zygmunta Krasińskiego 18/3 tel./fax: 12 430 19 97, e-mail: poradnia.prawna@uj.edu.pl</p>	<p>Klinika Prawa – Studencki Ośrodek Pomocy Prawnej Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 00- 927, Krakowskie Przedmieście 26/28, tel.: 22 552 08 11; tel./fax: 22 552 43 18; e-mail: klinika@wpia.uw.edu.pl</p>
<p>Uniwersytecka Poradnia Prawna Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, www.kul.lublin.pl Lublin 20-074, ul. Spokojna 1, tel.: 81 532 67 99 e-mail: upp_kul@kul.pl</p>	<p>Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (dawniej Fundacja Dzieci Niczyje), http://fd ds.pl/ ul. Katowicka 31, 03-932 Warszawa, tel./faks: 22 616 02 68, 22 616 03 14, e-mail: biuro@fd ds.pl</p>
<p>Fundacja „La Strada” skrytka pocztowa nr 5 PL 00 - 956 Warszawa 10 http://www.strada.org.pl Telefon zaufania: 22 628 99 99 (pomoc, porady) od poniedziałku do czwartku w godzinach 9 - 19 piątek 9 - 14, e-mail: strada@strada.org.pl</p>	<p>Słowarzyszenie „Jeden Świat”, http://jedenswiat.org.pl/ ul. Prusa 16a/15, 60-820 Poznań tel.: 61 84 84 336 e-mail: projekty@jedenswiat.org.pl</p>

<p>Fundacja dla Wolności, http://www.fundacjadlawolnosci.org ul. Angorska 19/U-1, 03-913 Warszawa tel.:502 070 701, 534 101 012, 22 612 76 18 e-mail: info@fundacjadlawolnosci.org</p>	<p>Fundacja A-venir, www.avenir.org.pl ul. Rogińskiego 31, 20-707 Lublin email: fundacja@avenir.org.pl</p>
<p>Stowarzyszenie Vox Humana, http://www.voxhumana.pl ul. K. Promyka 5/162, 01-604 Warszawa fax 22 849 69 43</p>	<p>Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (IOM), www.iom.pl ul. Mariensztat 8, 00-302 Warszawa, tel.: 22 538 91 69, e-mail: iomwarsaw@iom.int</p>
<p>Przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHCR), www.unhcr.pl Al. Szucha 13/15, 00-580 Warszawa, Tel. 22 628 69 30, fax: 22 625 61 24, e-mail: polwa@unhcr.org</p>	<p>Centrum Pomocy Uchodźcom Polska Akcja Humanitarna, http://www.pah.org.pl/ 00-031 Warszawa ul. Szpitalna 5 lok. 3, tel. 22 828-88-82, 828-90-86 fax: 831 99 38, e-mail: pah@pah.org.pl</p>

www.kreatywnidlaszczecina.org

Stowarzyszenie Kreatywni dla Szczecina i Regionu jest organizacją, skupiającą ludzi aktywnych społecznie. Misją Stowarzyszenia jest szeroko pojęta działalność na rzecz mieszkańców miasta Szczecina oraz Regionu Zachodniopomorskiego.

Celami Stowarzyszenia są m.in.:

- wspieranie, inspirowanie i aktywizacja środowisk mających wpływ na rozwój miasta Szczecina i Regionu,
- promowanie postaw prospołecznych i społeczeństwa obywatelskiego,
- podnoszenie świadomości społecznej i kulturowej, w tym kształtowanie wspólnej, europejskiej tożsamości,
- dbanie o wielopokoleniową tradycję Miasta Szczecina jej kontynuację i promocję,
- prowadzenie i wspieranie programów badawczych, informacyjnych i wydawniczych służących zdobywaniu i upowszechnianiu wiedzy na temat zjawisk społecznych, ekonomicznych, politycznych,
- prowadzenie działań wspomagających rozwój społeczności lokalnych, samorządnych wspólnot, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz dobra publicznego w różnych dziedzinach życia społecznego.

**Miasto
Szczecin**

Broszura wydana w ramach projektu edukacyjnego „Więcej wiedzy, mniej emocji”
współfinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
oraz Gminy Miasto Szczecin